

Executive summary (juni 2015)

Toekomstvisie West-Vlaamse Economie 2030

Deze *executive summary* geeft de essentie weer van het onderzoek dat in het afgelopen jaar gevoerd werd door Econopolis Strategy en WES Research & Strategy naar de stand van zaken van de West-Vlaamse economie en haar toekomstperspectieven.

Achtereenvolgens worden de resultaten weergegeven van een **bottom-up onderzoek** (i.e. een analyse van een aantal macro-economische factoren t.o.v. internationale prestatie-indicatoren) en een **top-down onderzoek** (i.e. een analyse van de mate waarin de regio bestand is tegen zes macro-economische schokken).

Hierna volgt een **SWOT-analyse** en worden **vijf toekomstvisies** en **vijf toekomstwerven** voor de regio gedefinieerd.

A. Bottom-up onderzoek

In dit onderzoek wordt West-Vlaanderen vergeleken met andere regio's in Europa, voornamelijk op basis van gegevens uit de *Regional Competitiveness Index*¹ (RCI, 2013).

Hoewel West-Vlaanderen in deze internationale ranking over het algemeen **goed scoort**, werden een aantal pijnpunten en uitdagingen gedetecteerd. West-Vlaanderen kent een **tragere bevolkingsaangroei** dan de andere Vlaamse provincies. Tevens levert de regio een **verminderd aandeel in de toegevoegde waarde**, wat een relatieve verzwakking impliceert van de concurrentiepositie. Deze vaststelling is verbonden met het specifieke industriële weefsel van de provincie en met de grondige transformatie in bepaalde van haar kernindustrieën over de voorbije decennia (o.m. textiel).

De regio kan daarentegen nog steeds steunen op enkele **speerpuntindustrieën**:

- de **agrovoeding** cluster: verantwoordelijk voor het grootste aandeel in de West-Vlaamse omzet en gekenmerkt door familiebedrijven (concentratie in Midden-West-Vlaanderen)
- de **nieuwe materialen en plastics** cluster: een cluster die evolueert vanuit de historisch sterke vlas- en textielindustrie en evolueert richting spijttechnologie en creatieve maakindustrie (concentratie in Zuid-West-Vlaanderen)
- de **"blue energy"** cluster: een cluster-in-wording die zich focust op projecten van hernieuwbare energie langs de kust en op zee
- de **"mechatronica"** sector die als cluster-overschrijdende activiteit ook tal van internationale trekkers heeft.

Deze vier speerpuntsectoren vormen vandaag al de focus van het flankerend beleid van de overheid via het concept van de **"Fabrieken voor de Toekomst"**, een geheel van acties en maatregelen om de transformatie van de maakindustrie te ondersteunen en te begeleiden.

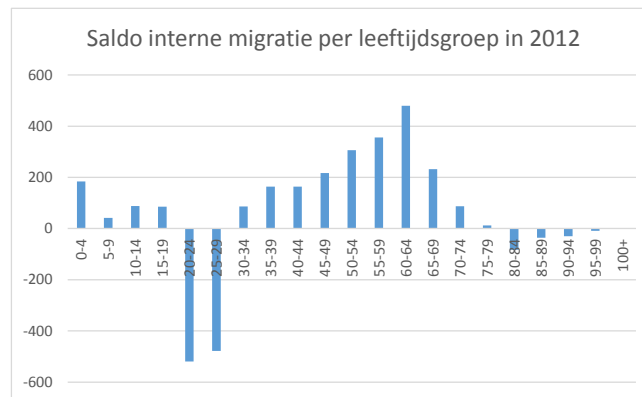
Ondanks deze clusters en tal van sterke bedrijven (zgn. "ankerbedrijven"), slaagt West-Vlaanderen er vooralsnog niet in om hierop ten volle te kapitaliseren en uit te groeien tot een Europese kennisintensieve regio. Door specifieke aandacht te geven aan een aantal sterke industrieën (clusters) kan er evenwel snel een exploitatie van de kennisgeneratie in de speerpuntindustrieën en maakindustrieën komen (**"smart specialization"**).

Uit een bottom-up onderzoek van de competitiviteit van de regio komen met name de volgende **specifieke uitdagingen** naar voor:

- West-Vlaanderen heeft te kampen met een uitstroom van hoogopgeleiden door de afwezigheid van volledige universitaire opleidingen (bachelors en masters). Indien deze **braindrain** (cf. het negatieve saldo in de groep

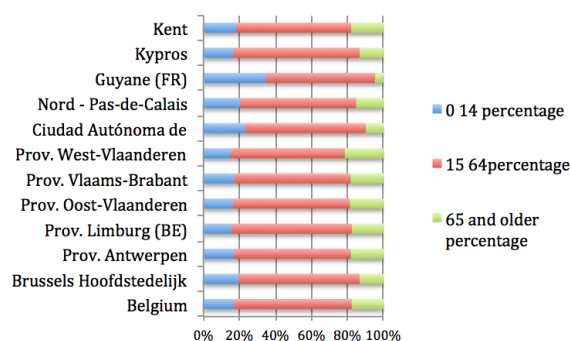
¹ De RCI analyseert de concurrentiekracht van 262 Europese regio's, gebruik makend van 73 indicatoren (onderwijs, investeringen, demografie, consumptie, ...).

20-24 en 25-29 jarigen in onderstaande grafiek) niet wordt omgekeerd in een braingain zal er zich een “war for talent” manifesteren die vraagt om initiatieven inzake mobiliteit, HR-beleid en samenwerking tussen onderwijs en het bedrijfsleven.

Interne migratie per leeftijdsgroep in 2012
(Bron: FOD Economie/POM West-Vlaanderen)

- De verwachte bevolkingstoename en toenemende **vergrijzing** (cf. grafiek hieronder) van de bevolking in West-Vlaanderen zal de groei van de consumptie-uitgaven sturen en creëert uitdagingen en opportuniteiten voor de industrie (vb. voeding, bouw, technologie) en dienstensector (vb. zorg).

Demografische verdeling in 2013 (Bron: Eurostat/Econopolis)

- De sterke aanwezigheid van industrie in de regio is tegelijk een troef én een zwakte. Het begeleiden van de industrie in de technologische revolutie en de verdere ontwikkeling van een hoogwaardige dienstensector zijn uitdagingen, maar de lage concentratie van ondernemingen in gesofisticeerde sectoren (cf. tabel hieronder) en de hoge **concentratie van de industrie in “mature” sectoren** maakt West-Vlaanderen kwetsbaar en **verhoogt de nood aan innovatie** en investeringen in technologie en R&D.

Regio	Score	Ranking op 262
Brussel, Vlaams-Brabant, Waals-Brabant	1.99	5 (beste binnen BE)
Antwerpen	0.99	15
Oost-Vlaanderen	0.66	30
Limburg	0.52	41
West-Vlaanderen	0.49	43 (slechtste in VL)
Henegouwen	0.21	66
Nord-Pas-de Calais (FR)	0.28	63
Zeeland (NL)	-0.67	178
Luxemburg (LUX)	2.99	1
Kent (VK)	0.43	46

Ranking inzake graad van sofisticatie van ondernemingen (Bron: RCI, 2013)

- De regio kent de efficiëntste arbeidsmarkt van België (cf. onderstaande tabel) wat inhoudt dat er een **hoge werkgelegenheidsgraad**, een **lage werkloosheid** en een **hoge productiviteit** is.

Regio	Score	Ranking op 262
West-Vlaanderen	1.10	13 (beste binnen BE)
Oost-Vlaanderen	1.00	20
Antwerpen	0.71	55
Limburg	0.66	61
Brussel, Vlaams-Brabant, Waals-Brabant	0.25	113
Nord-Pas-de Calais (FR)	-0.41	187
Zeeland (NL)	1.11	12
Aland (FIN)	1.58	1
Kent (VK)	0.22	116

Ranking inzake efficiëntie arbeidsmarkt (Bron: RCI, 2013)

- De West-Vlaamse economie wordt gekenmerkt door gemiddeld **minder starters**, **minder falingen** en bijgevolg minder turbulentie. Er zijn relatief gezien ook **minder snelgroeiende ondernemingen** dan in andere Vlaamse provincies. Oorzaken hiervoor zijn de hoge concentratie van bedrijven met een minder sterk ontwikkelde R&D historiek en/of R&D capaciteit. Onderstaande grafiek toont dat West-Vlaanderen de enige Vlaamse provincie is met een ondervertegenwoordiging van snelgroeiende ondernemingen (t.o.v. totaal aantal bedrijven in de regio met minstens tien werknemers) voor alle drie categorieën van snelle groeiers ("high-growth firms" qua toegevoegde waarde, "high-growth firms" qua tewerkstelling en "high-growth firms" qua toegevoegde waarde én tewerkstelling).

	Antwerp	Flemish Brabant	Limburg	East Flanders	West Flanders
All firms (min. 10 employees)	4 308 (30,48%)	2 071 (14,65%)	1 805 (12,77%)	2 950 (20,87%)	3 001 (21,23%)
HGFs (added value)	357 (32,84%)	165 (15,18%)	145 (13,34%)	211 (19,41%)	209 (19,23%)
HGFs (employment)	149 (31,91%)	75 (16,06%)	57 (12,21%)	98 (20,99%)	88 (18,84%)
HGFs (combined)	114 (35,74%)	50 (15,67%)	36 (11,29%)	68 (21,32%)	51 (15,99%)

*Geografische verdeling van snelgroeiende ondernemingen (HGFs) over Vlaanderen
Bron: 'High-growth firms in Flanders', Dillen Y. (2014), doctoraatsstudie in opdracht van Voka*

- Op vlak van infrastructuur blijkt dat West-Vlaanderen **matig ontsloten is**, zowel via **weg, spoor, luchtverkeer als binnenvaart**. In een regionale vergelijking scoort de regio op Europees niveau goed, maar is het wel de minst scorende regio binnen België. In dit verband wordt het belang van de ontsluiting van de haven van Zeebrugge en de luchthavens in Kortrijk en Oostende als een mogelijke eerste stap gezien. Infrastructuurinvesteringen moeten zich vertalen in een duurzame meerwaarde voor de regio (jobs, kennisgeneratie, toegevoegde waarde, ...)

Regio	Score	Ranking op 262
Antwerpen	1.92	6 (beste binnen BE)
Brussel, Vlaams-Brabant, Waals-Brabant	1.78	7
Limburg	1.71	10
Oost-Vlaanderen	1.38	23
West-Vlaanderen	1.04	34 (slechtste in VL)
Nord-Pas-de Calais (FR)	1.26	23
Zeeland (NL)	0.82	39
Köln (DUI)	2.13	1
Kent (VK)	1.24	24

Ranking inzake infrastructuur, exclusief binnenvaart (Bron: RCI, 2013)

- **Gezondheidszorg** is een cruciale pijler voor het socio-economische welzijn van de provincie. Door de vergrijzing van de West-Vlaamse bevolking (zeker in de kustgemeenten), komen er **meer zorgbehoevenden** (+20,8% tegen 2025). Deze stijging creëert tewerkstelling, zowel bij de zorgverstrekkers als bij leveranciers van technologie en andere producten en diensten aan de zorgsector. Het verder ontwikkelen van deze technologie vormt een bijkomende uitdaging, zeker gezien de slechte score van de regio in de huidige ranking (cf. onderstaande tabel).

Regio	Score	Ranking op 262
Brussel, Vlaams-Brabant, Waals-Brabant	0.21	135 (!) (beste binnen BE)
Limburg	0.21	138
Antwerpen	0.13	151
Oost-Vlaanderen	-0.18	181
West-Vlaanderen	-0.18	185 (slechtste in VL)
Nord-Pas-de Calais (FR)	-0.34	194
Zeeland (NL)	0.49	61
Stockholm (ZWE)	0.98	1
Kent (VK)	0.56	39

Ranking inzake gezondheid/zorg (Bron: RCI, 2013)

- West-Vlaanderen beschikt over een ruim aanbod aan professionele bachelor-opleidingen, maar is tegelijk de enige Vlaamse provincie zonder een volledig universitair centrum. **Hoger onderwijs** in West-Vlaanderen heeft, gelet op de schaarse middelen, nood aan focus. Een “**smart specialization**”-strategie is ook hier te verkiezen waarbij wordt ingezet op specifieke technische/industriële richtingen die aansluiten bij de speerpuntindustrieën.

Regio	Score	Ranking op 262
Brussel, Vlaams-Brabant, Waals-Brabant	1.09	18 (beste binnen BE)
Oost-Vlaanderen	0.55	66
Antwerpen	0.51	72
West-Vlaanderen	0.44	80
Limburg	0.36	85 (slechtste in VL)
Nord-Pas-de Calais (FR)	0.05	123
Zeeland (NL)	0.44	78
Hovedstaden (DEN)	2.04	1
Kent (VK)	0.67	51

Ranking inzake hoger onderwijs en levenslang leren (Bron: RCI, 2013)

B. Top-down onderzoek

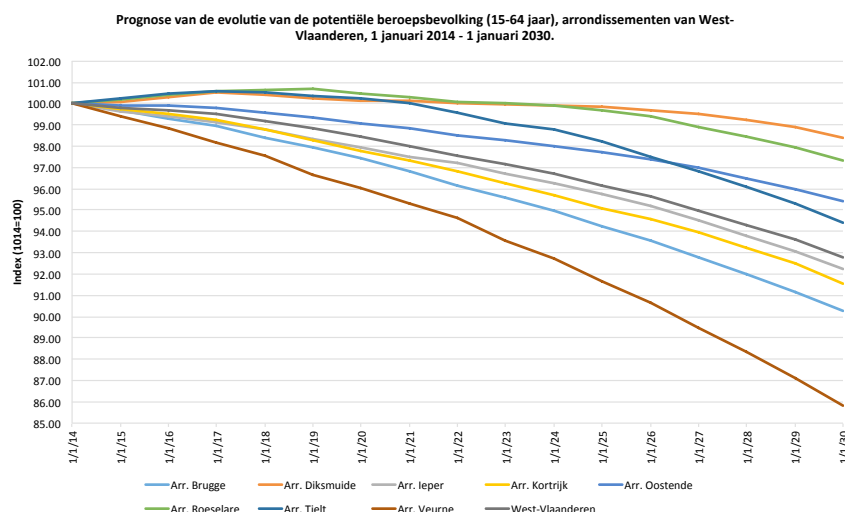
Uit een top-down onderzoek van de opportuniteiten en valkuilen² voor de regio komen volgende bevindingen naar voor:

- **ICT-schok:** diverse disruptieve innovaties loeren om de hoek en kunnen traditionele business modellen onder druk zetten (mobiel internet, automatisering van kenniswerk, “the internet of things”, cloud computing, “advanced robotics”, ...). Het is cruciaal dat de West-Vlaamse bedrijven zicht krijgen op mogelijke disrupties die hun manier van zaken doen kunnen bedreigen en hier pro-actief op kunnen inspelen. In het algemeen telt de regio een laag aantal ICT'ers maar wel enkele beloftevolle nieuwe ICT-start ups en een aantal “gevestigde waarden” die nog steeds meedraaien in de top van hun nichemarkt (vb. Barco, Melexis, ...). Ondernemers en hun bedrijven dienen de beste kennisgerelateerde ondersteuning te krijgen. Hiervoor is er evenwel een

² Het top-down onderzoek analyseert de slagkracht van de regio aan de hand van de zes ‘Econoshocks’, zoals beschreven in Econoshock 2.0 (Geert Noels): de ICT-schok, de energie-schok, de groeilanden-schok, de demografische schok, de klimaatschok en de financiële schok.

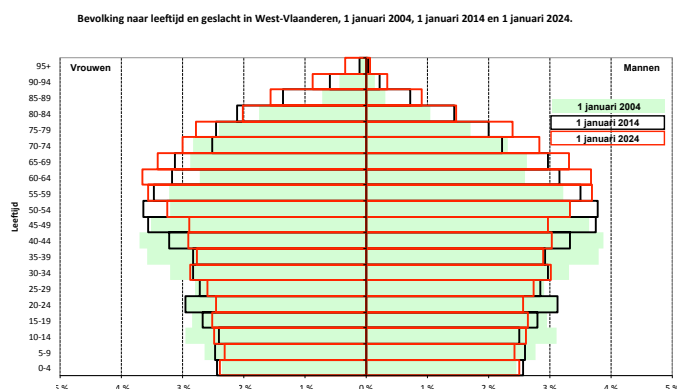
inhaalbeweging nodig die er kan komen door het versterken van bestaande onderzoeksorganisaties. Er moet hierbij voldoende nadruk worden gelegd op het belang van basisonderzoek en de noodzaak verder in te zetten op specifieke opleidingen binnen ICT. Hierdoor kunnen er spin-offs ontstaan die technologische ontwikkeling verder in de hand zullen werken.

- **Demografische schok:** de regio kampt met een krimpende beroepsbevolking, zoals af te leiden is uit onderstaande grafiek. Dit zal de krapte op de arbeidsmarkt verder versterken, vooral in kustgebieden. Een drastische daling van de beroepsbevolking moet de alarmbel luiden en leiden tot een slimme migratie of slimmer retentiebeleid van jongeren.

Prognose evolutie beroepsbevolking in de West-Vlaamse regio (2014-2030)
(Bron: POM, Data, Studie & Advies, 2015)

Ook uit de prognose van de bevolkingspiramide voor het komend decennium blijkt de toenemende vergrijzing en een afnemende actieve bevolking (cf. onderstaande grafiek). Die stijgende zorgvraag zal alleen maar kunnen opgevangen worden door innovatie en de ontwikkeling van een **zorgeconomie**. De POM West-Vlaanderen benadrukt reeds het belang van een viervoudige samenwerking (tussen kennisinstellingen, overheid, zorginstellingen en bedrijven). Op die manier kunnen kennis en ideeën gedeeld worden met alle relevante partijen, en kan innovatie en co-creatie in de hand gewerkt worden. De zorgeconomie zal in die zin ook een meer sociale economie betekenen, een economie die beoogt meerwaarde te creëren voor sociaal maatschappelijke doeleinden in eerste instantie, terwijl de economische gezondheid van deze bedrijvigheid onder controle wordt gehouden.

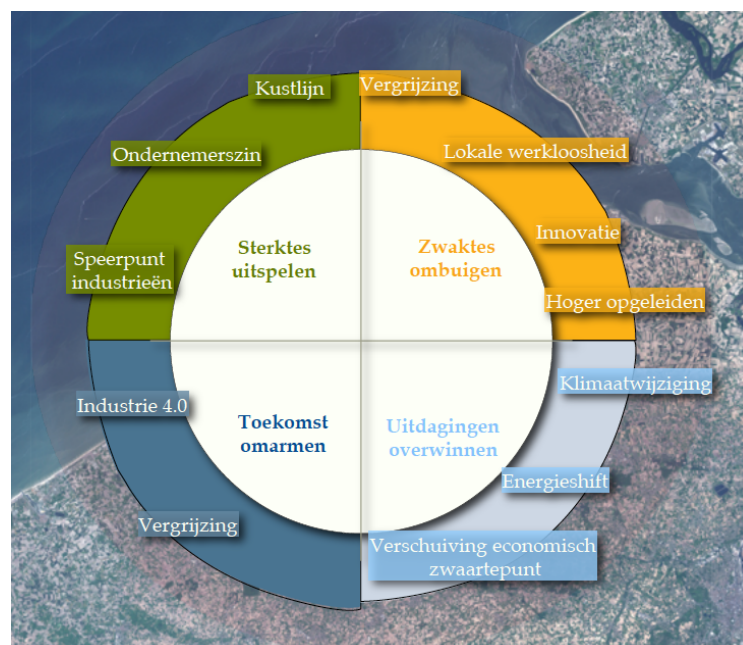

Prognose leeftijds piramide in West-Vlaanderen van 2004 tot 2024
(Bron: POM, West-Vlaanderen Ontcijferd 2015)

- **Groeilanden schok:** Vlaanderen is sterk afhankelijk van export naar het traag groeiende Europa en heeft onvoldoende rechtstreekse export richting groeilanden. Het feit dat West-Vlaanderen veel kmo's telt, maakt dat de stap naar export richting groeimarkten voor de regio als geheel nog groter is. Het is hierbij cruciaal dat de lokale ondernemers ingelicht worden over de mogelijkheden van ondersteuning bij het aanboren van buitenlandse markten (o.m. de aanwezigheid op beurzen). West-Vlaanderen heeft de troef van de haven van Zeebrugge in handen. Die staat centraal in het kader van slimme export en import. Een goede ontsluiting van de haven naar het binnenland is hier van cruciaal belang.
- **Energieschok:** er zijn verschillende energie-ontginningsmogelijkheden in West-Vlaanderen die op termijn prijs-efficiënt kunnen werken. Deze bronnen moeten West-Vlaanderen in staat stellen in 2030 een netto-exporteur van energie te zijn. Zo is er de kustlijn die geschikt is voor off-shore windenergie en het meer innovatieve getijde-energie. Vanwege de goede ligging t.o.v. de rest van Europa kunnen de Belgische havens en op termijn de Vlaamse baaien dienen als transportdraaischijf voor gas. West-Vlaanderen heeft tevens de opportuniteit om zich verder te ontwikkelen wat betreft de energiewinning uit biomassa.
- **Klimaatschok:** door de aanwezigheid van de kustlijn is de regio zeer kwetsbaar voor klimaatwijzigingen. Het bestaande project "Vlaamse Baaien" draagt bij aan de langetermijnvisie door een verdediging te bieden tegen het stijgende waterpeil en de bescherming tegen hoge golven. Daarenboven kunnen deze baaien via de estuaire vaart de havens aan belang doen winnen. Omtrent defensieve investeringen, zoals die worden vermeld in het "Vlaamse Baaien"-project, is het nu cruciaal om pro-actief te investeren en met alle belangengroepen zo snel mogelijk tot een gedeelde visie te komen.
- **Financiële schok:** De Basel III-richtlijnen treffen de financiering van kmo's. Grote projecten worden minder makkelijk financieerbaar via bankleningen. De West-Vlaamse overheid kan een ondersteunende en dienstverlenende rol spelen door ondernemingen door moeilijke administratieve procedures te helpen en zo de barrières om financiering te vinden te minimaliseren. Een West-Vlaamse versie van het LRM (het Limburgse overheidsfonds voor de verschaffing van durfkapitaal) is niet de meest aangewezen optie. Een beter alternatief is het opstarten van een privaat platform waar rechtstreeks geld kan verschaft worden tussen ondernemingen.

C. SWOT-analyse

De combinatie van het hoger geschetste top-down en bottom-up onderzoek leidt tot een **SWOT-analyse voor de regio** dat in het volgende overzicht is samengevat:

SWOT-analyse West-Vlaanderen (Bron: Econopolis)

De **sterktes** van de regio liggen in de kustlijn, de ondernemerszin en in de speerpuntindustrieën (agro-voeding, nieuwe materialen, mechatronica en “blue energy”), waarbij de **zwaktes en bedreigingen** betrekking hebben op de uitstroom van talent naar andere regio's, het achterop hinken van innovatie en de toenemende vergrijzing (vooral in kustgemeenten). De vergrijzing van de bevolking biedt vanuit zorg en toerisme-oogpunt echter zeker ook kansen. Net zoals er zich **opportuniteiten** zullen aanbieden op vlak van hernieuwbare energie, klimaatwijziging en disruptieve innovaties.

Van daaruit werden **doelstellingen** en **beleidsvoorstellen** ontwikkeld om de West-Vlaamse economie meer “Future Proof” te maken:

	Facts	Goals	Policy Proposals
Technologische revolutie	<ul style="list-style-type: none"> - Laag aantal ICT-ers en hoger opgeleiden - Nieuwe starters in ICT, naast trekkers zoals Barco en Televic 	<ul style="list-style-type: none"> - ICT inhaalbeweging - Basisonderzoek versterken - “Silicon Valley of Flanders” 4e industriële revolutie leiden - Focus: de kennisclusters 	<ul style="list-style-type: none"> - Flanders Industrial Technology 4.0 - Entrepreneurs boot camp - Leider in Coderdojo en ICT opleiding - Singularity Europe University <ul style="list-style-type: none"> - -Uitbouw TUA - - Stimuleren spin-offs
Demografische evolutie	<ul style="list-style-type: none"> - Meer ouderen - Minder actieven - Lagere demografische groei - Minder universitaire - Lagere werkloosheid - Minder nieuwe Belgen 	<ul style="list-style-type: none"> - Meer dienstenjobs in zorg en lifestyle economie - Meer hoger opgeleiden die kiezen voor carrière dichtbij lokale kenniscentra (braingain) - Innovatie inzake materialen, voeding, ICT en infrastructuur ouderenzorg 	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidsschaarste aanpakken door (i) stimuleren internationale arbeidsmobiliteit, (ii) uitbouwen kenniscentra om jongeren aan te trekken - Verder ontwikkelen van platform zorgeconomie: transversale innovatie - Gebruik maken van shift in spending power: verhoging toerisme- en lifestyle uitgaven ouderen
Opkomst groeilanden	<ul style="list-style-type: none"> - Diepzeehavens noodzaak voor “supercontainers” - Verre export pijnpunt voor KMO's - Weinig FDI (Foreign Direct Investment) in vergelijking met andere provincies 	<ul style="list-style-type: none"> - Hub voor EM (emerging market) ships - Export KMO's opkrikken - Nieuwe investeringen aantrekken vanuit groeilanden 	<ul style="list-style-type: none"> - Gerichte export en FDI begeleiding - Uibreiding spoorverbinding Zeebrugge - Vlaamse Baaien (diepzeehaven/ cargoluchthaven) met netwerk logistieke faciliteiten - Logistieke draaischijf Vlaams-Nederlandse Delta
Nieuwe energiebronnen	<ul style="list-style-type: none"> - Wind- en getijde-energie potentieel voor W-VL - Voorlopig weinig industriële verankering - Gas heeft toekomst 	<ul style="list-style-type: none"> - Netto export van energie in 2030 - Exportproduct en testlab - Nieuwe industriële tewerkstelling creëren gefocust op onderhoud en management windparken 	<ul style="list-style-type: none"> - Energie-eiland - Gas hub - Uitbouw infrastructuur Oostende - Leiders in energie-efficiënte bouw - Internationale onderzoeksfaciliteiten op zee
Klimaatshock	<ul style="list-style-type: none"> - West-Vlaanderen zeer kwetsbaar voor klimaatwijzigingen 	<ul style="list-style-type: none"> - “Zero emission”-regio - “Climate change proof” worden via kustverdedigingsproject 	<ul style="list-style-type: none"> - Vlaamse Baaien als top-prioriteit - Bewaren open ruimte - Terugwinnen duinen
Nieuw financiële en bestuurlijke modellen	<ul style="list-style-type: none"> - Basel III treft financiering KMO's - Grote projecten minder financierbaar door banken 	<ul style="list-style-type: none"> - Spaargeld kanaliseren naar economie - Risico belonen 	<ul style="list-style-type: none"> - KMO financiering - Experimenten voortzetten (o.m. starters) - Vernieuwende PPS (publiek private samenwerking) modellen - One stop shop voor ondernemers

Vanuit deze SWOT analyse werd nagedacht over wenselijke toekomstvisies voor West-Vlaanderen die tegelijk ambitieus en realistisch zijn, zoals aangetoond aan de hand van “best-in-class” buitenlandse voorbeelden. Op basis van die visies werden vijf concrete “werven” gedefinieerd die het ankerpunt zullen vormen voor de beleidsontwikkelingen in West-Vlaanderen op lange termijn.

De toekomstvisies en -werven die hieronder zijn geschetst werden tevens voorgelegd aan de socio-economische actoren in West-Vlaanderen (middenveld, onderwijs) en aan geselecteerde ondernemingen en starters, om een zo breed mogelijk draagvlak te creëren voor de toekomstige focus van het beleid.

D. Vijf toekomstvisies

West-Vlaanderen wordt in de volksmond soms omschreven als het “Texas van Vlaanderen”, een nogal stereotiep beeld dat vooral verwijst naar de eerste industrialisatie van West-Vlaanderen in de vlas- en textielindustrie. In de mate dat hiermee wordt verwezen naar de ondernemersdynamiek en de blijvende focus op een sterke maakindustrie, is het beeld niet onterecht, maar de ambitie voor 2030 ligt een stuk breder, zoals aan de hand van de onderstaande vijf toekomstvisies wordt geschetst:

1. Energie: Houston van Vlaanderen

De ontginning van “blue energy” en het transport van energie kunnen van de West-Vlaamse havens grote spelers maken. Dit kan gefaciliteerd worden door de creatie van een **energie-eiland** voor de kust. De regio kan een belangrijke logistieke draaischijf worden voor natuurlijk (schalie)gas. Het Vlaamse Baaien-project zal deze ontwikkeling een duw in de rug geven.

2. ICT: Californië van Vlaanderen

Inzake ICT ligt de focus op hoogtechnologische kennisgeneratie waarbij het doel moet zijn om mee aan de oorsprong te staan van toekomstige disruptieve innovaties. Mogelijkheden zijn hier het aanbieden van specifieke **opleidingen rond hoogtechnologische onderwerpen** die aansluiten bij de speerpuntindustrieën. In dit kader is er nood aan ‘high level’ informatie voor ondernemers waarbij ze hun onderneming onderwerpen aan een test wat betreft “*disruptive technologies*”.

3. Infrastructuur: Hong Kong van Vlaanderen

Deze langetermijnvisie houdt de ontwikkeling in van een **cargo-luchthaven** voor de kust en de herontwikkeling van de luchthaven van Oostende naar een toeristische luchthaven. Dit scenario beoogt ook ruimte te creëren voor een heropleving van de West-Vlaamse havens via de creatie van een **diepzeehaven** voor de kust op een kunstmatig eiland, waarbij andere Vlaamse havens als partner kunnen fungeren.

4. Toerisme en zorg: Gold Coast van Vlaanderen

De vergrijzing en het hierdoor toenemende belang van de **zorgeconomie** noodzaakt een totale ombuiging van de zorgsector in West-Vlaanderen. Het inzetten op deze zorgeconomie kan belangrijke spillovers genereren op vlak van technologie, vastgoed en toerisme. In het kader van het “actief ouder worden” zijn er namelijk tal van andere producten en diensten die aan deze generatie aangeboden kunnen worden. De verdere ontwikkeling van een vergrijzingsdienstencentrum, betaalbare residenties voor senioren en nieuwe toeristische groeipolen moet hierbij het uitgangspunt zijn. Om deze jobs in de zorgsector in te vullen moet de regio open staan voor buitenlandse werkkrachten.

5. Beleid: Singapore van Vlaanderen

Daarnaast moet de **rol van de provincie** er één worden van “*one-stop shop*” waarbij de diensten optreden als een efficiënte meedenkende overheid.

Toekomstvisie: ambities 2030 (Bron: Econopolis)

E. Vijf toekomstswerven

Technology Proof

Om een **positieve sfeer te creëren rond ondernemerschap** en mensen aan te zetten tot innovatie wordt een terugkeer van Flanders Technology gepland. Dit is een beurs voor ondernemers, studenten, beleidsmakers en ook het brede publiek met als doel hen op de hoogte te stellen van “the state of the art” van de Vlaamse economie. De beurs staat open voor ondernemers uit heel Vlaanderen, maar laat toe aan de provincie zich te profileren als technologisch centrum. Het moet de ambitie zijn om de beurs in Kortrijk Expo **tot 2030 tweejaarlijks te organiseren** en tevens een **permanent virtueel platform** te creëren om West-Vlaamse bedrijven ook digitaal een podium te verschaffen.

Exponential Academy

Er wordt gewerkt aan **kortlopende en modulaire opleidingen voor bedrijfsleiders, beleidsmensen en jongeren** naar het voorbeeld van Singularity University in de VS. Singularity University wordt voornamelijk via privé-gelden en via inschrijvingsgelden gefinancierd. Het voorstel bestaat erin om in West-Vlaanderen op een gelijkaardige manier modulaire cursussen, seminars of workshops te organiseren. Hiervoor is eveneens privé-financiering nodig waarvoor een samenwerking met technologiebedrijven kan worden opgezet. Het doel is om West-Vlaamse **ondernemers en toekomstige ondernemers in contact te brengen met wat er leeft in Silicon Valley of andere innovatieve regio's** en om ondernemers te laten proeven van de gecombineerde kracht van robotica, biotech, big data en cloud computing.

Blue Growth

Omdat door de klimaatopwarming de kustlijn op termijn bedreigd wordt, moeten een aantal **kustverdedigingsprojecten** worden opgestart. Daarnaast moet getracht worden om een economisch **rendabele energieproductie** te genereren (vb. via de ontwikkeling van een energie-eiland), in uitvoering van het project Vlaamse Baaien 2100.

Deze economische ontwikkeling op en rond de zee hangt samen met ecologische en toeristische projecten, onder meer doordat nieuwe ruimte wordt vrijgemaakt op land door de extra ruimte die wordt gewonnen op zee.

Gold Coast

Om de toeristische ontwikkeling verder te ondersteunen, kan bovendien een **dienstencluster** worden uitgebouwd die focust op **zorg, ontspanning en hoogwaardige huisvesting in de kuststreek**.

Hiervoor moet bestaande verouderde infrastructuur herontwikkeld worden via high-tech gezondheidsdiensten en producten. Naast het seizoenstoerisme zou dit een nieuwe groeimotor moeten worden voor de regio.

Excellent Government

De provincie moet zich profileren als een **„one-stop shop”** voor ondernemingen om hen door moeilijke administratieve trajecten te begeleiden en die mee KPI's ontwikkelt om een continue verbetering te bereiken.

Ondernemers moeten fier zijn op hun administratieve regionale overheid en hen beschouwen als een **„best in class”** en “top-overheid”.

De overheid trekt **jonge en nieuwe werknemers** aan via een pro-actief beleid dat de aantrekkelijkheid van de provincie in de verf zet.

	Wat ?	Ambitie ?
TECHNOLOGY PROOF	<ul style="list-style-type: none"> - Een beurs voor ondernemers, studenten en beleidsmakers om op de hoogte te zijn van "the state of the art" van de VL economie. - Een motivator voor ondernemers en studenten om hun innovatie te tonen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Technologiebeurs starten in Expo Kortrijk op een vernieuwende manier - Beurs als permanent virtueel platform om West-Vlaamse bedrijven een podium te bieden - 2-jaarlijks en minimum engagement tot 2030
EXPONENTIAL ACADEMY	<ul style="list-style-type: none"> - Silicon Valley en andere innoveerders in contact brengen met West-Vlaamse ondernemers - Ondernemers laten proeven van de gecombineerde kracht van robotics, biotech, big data en cloud technologie 	<ul style="list-style-type: none"> - EXPONENTIAL ACADEMY - Samenwerking met technologiebedrijven: privéfinanciering - Specifiek mikken op kortlopende "residentiële" programma's (vb. 10day immersion)
GOLD COAST	<ul style="list-style-type: none"> - Een dienstencluster van zorg, ontspanning en hoogwaardige huisvesting in de Kuststreek - Belgische en Europese senioren een alternatief bieden voor een gezonde en aangename leefomgeving aan betaalbare prijs/kwaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> - Herontwikkelen van verouderde infrastructuur - Tewerkstelling voor probleemgebieden - High tech in gezondheidsdiensten en -producten - Nieuwe groeimotor naast seizoenstoerisme
EXCELLENT GOVERNMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Top-overheidsdienstverlening. - Ondernemingen als klanten door moeilijke administratieve trajecten begeleiden - Ontwikkelen van KPI's om continue verbetering te bereiken 	<ul style="list-style-type: none"> - Erkenning via kwaliteitslabel - Ondernemers fier op hun administratie - "Best in class" - Provincie als "one stop shop"
BLUE GROWTH	<ul style="list-style-type: none"> - Kustverdediging - Economische rendabele projecten ontwikkelen - Plaats vrijmaken op het vasteland - Natuurontwikkeling - Energieproductie 	<ul style="list-style-type: none"> - Vlaamse Baaien als project starten - Energie-eiland ontwikkelen - Rendabel project met bewezen welvaartseffecten voor WVL en VL.

Vijf toekomstwerven voor West-Vlaanderen
(Bron: Econopolis)